

Instituten van pauselijk recht die alleen in Nederland zijn gevestigd

Als een religieus instituut of sociëteit van apostolisch leven alleen in Nederland is gevestigd, en de bestuurbaarheid een probleem wordt, maakt het verschil of het instituut van pauselijk recht is of van diocesaan recht. Voor instituten van diocesaan recht liggen er sinds 2015 namelijk richtlijnen, die aangeven hoe de H. Stoel aankijkt tegen oplossingsmogelijkheden. Voor instituten van pauselijk recht zijn dergelijke richtlijnen er nog niet. De diocesane Richtlijnen verschaffen weliswaar inzicht in hoe de H. Stoel er tegenaan kijkt, maar de positie van een instituut van pauselijk recht verschilt wezenlijk van die van een instituut van diocesaan recht. De oplossingen die in de Richtlijnen worden gegeven, kunnen niet onverkort op instituten van pauselijk recht worden toegepast.

Wanneer u plannen maakt om het bestuur van uw instituut op lange termijn te regelen, dient u eerst te kijken naar hoe het er nu voorstaat, en hoe dat in de komende twaalf jaar verder zal gaan. Welke situatie is op uw instituut van toepassing? U moet ver vooruit kijken, omdat bestuurlijke processen vaak heel lang lopen.

1. Het wordt steeds moeilijker een kapittel bijeen te roepen

U bent nu nog in staat om een kapittel te vieren, maar u verwacht dat er binnen enkele jaren een situatie zal ontstaan waarin dat niet meer mogelijk is.

Zo lang uw instituut in staat is kapittel te vieren, is het raadzaam dit ook daadwerkelijk te doen. Mogelijk verbieden de Constituties dat er kapittel gehouden wordt onder de numerieke grens van een bepaald aantal leden. Het verdient in deze situatie aanbeveling de Constituties op dit punt tijds aan te passen, of dispensatie aan te vragen van het voorgeschreven aantal leden, zodat u met een minimum aantal leden kapittel kunt vieren teneinde een raad en een overste te benoemen. Voor nader advies hieromtrent wende u zich tot het Bureau KNR.

2. Er zijn bijna geen kandidaten meer voor de Raad

U voorziet in de nabije toekomst vanuit uw kapittel geen raadsleden meer te kunnen kiezen.

Probeer zo lang mogelijk vanuit uw kapittel raadsleden te kiezen of eenmaal gekozen raadsleden te handhaven. U kunt in de directe omgeving van uw instituut (veel instituten laten zich al bijstaan door raadgevers) of via de KNR verzoeken economen, juristen en andere adviseurs of deskundigen de raadsleden met raad en daad te laten bijstaan.

Ga intussen op zoek naar personen die als Religieus Assistent zouden kunnen gaan fungeren. In de kringen van de religieuze instituten van de KNR zijn er dikwijls personen te vinden.

Indien het onmogelijk is raadsleden te benoemen kunt u de CIVCSVA (de Congregatie voor de Religieuzen) in Rome verzoeken Religieus Assistenten te benoemen die in de plaats van de Raad treden. Indien mogelijk draagt u zelf kandidaten voor.

3. Er is geen opvolger voor de huidige overste

U voorziet in de nabije toekomst geen overste meer te kunnen kiezen.

Probeer zo lang mogelijk een overste uit de eigen leden van uw instituut te benoemen of een eenmaal gekozen overste te handhaven. In deze situatie is het raadzaam om naast de eventueel reeds door Rome benoemde religieuze assistenten de overste te laten bijstaan door adviseurs uit eigen kring of uit kringen van de KNR.

Ga intussen op zoek naar iemand die als Administrator zou kunnen fungeren. Hiervoor komen in aanmerking religieuzen (zusters, broeders/fraters, paters) en seculiere clerici (priesters, diakens).

Wanneer u iemand gevonden hebt, probeer haar of hem dan alvast als adviseur te betrekken bij het bestuur, bij wijze van inwerkperiode.

Indien het werkelijk onmogelijk is een overste uit de eigen leden van het instituut te benoemen, kunt u zich tot de CIVCSVA in Rome wenden met het verzoek om een Administrator of Commissioner te benoemen. Indien mogelijk draagt u zelf een kandidaat voor.